

УДК [050+655.4/.5](091):061.2(477.8)“18”

Б.В. Іваницька

ГОСПОДАРСЬКО-ФАХОВІ ВИДАННЯ II пол. XIX – ПОЧ. XX ст. В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПОЛІ ГАЛИЧНИНИ: ДО ПРОБЛЕМ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

У статті висвітлено особливості розвитку українських господарсько-фахових видань Галичини II пол. XIX – поч. XX ст. як важливої складової диференціації преси, проаналізовано їх роль у суспільно-політичному житті краю, з'ясовано місце в інформаційному полі регіону.

Ключові слова: господарсько-фахові видання, диференціація преси, тематика публікацій, роль у житті краю.

I. Вступ

Нині історію української преси чи редакційно-видавничого процесу вивчають за допомогою різних способів, користуючись відповідними методами. Наприклад, А. Животко послуговується методом історичної хронології [4], І. Михайлин слушно вважає, що одним із чинників її вивчення є періодизація [9], С. Кость твердить, що в основі вивчення преси варто дотримуватися головного тематичного принципу – боротьби ЗМІ за державність [6]. Однак при цьому не зрозуміло, як бути з цією ланкою української преси, яка відстоювала інші цінності, оскільки при такому способі дослідження вона залишається поза увагою дослідників.

На нашу думку, універсальним засобом для вивчення періодики був би принцип її вивчення за диференціацією преси, за галузевим призначенням, адресною читацькою аудиторією. За таким принципом побудовані, наприклад, праці В. Ковпака [5], Н. Сидоренко [12], Л. Сніцарчук [13] та інших науковців.

Однак досі вивчення такої ланки західноукраїнської преси як господарсько-фахові видання, що були важливою складовою диференціації періодики цього краю, ще не було об'єктом спеціального наукового дослідження. Водночас без цього важко зрозуміти процес диференціації преси в Галичині, відтворити роль господарсько-фахових видань у загальноукраїнському журналістському процесі. Все це, безумовно, визнає актуальність теми статті.

II. Постановка завдання

Отже, метою статті є вивчення господарсько-фахових видань Галичини як важливої ланки західноукраїнського журналістського процесу II половини XIX – початку XX ст.

Завдання: дослідити основні тематичні аспекти на сторінках цих видань, з'ясувати роль господарсько-фахових і просвітянських видань у житті галицьких українців.

III. Результати

Всезростаюча читацька аудиторія, що почала викристалізовуватися в Галичині з другої половини XIX ст., відчуває зацікавлення до преси, яка могла б найповніше задовольнити її інтереси. Загальнополітична чи масово-популярна газета, привчивши читача до читання, на сторінках якої він знаходив відповіді на найпростіші запити, не могла повністю задовольнити інтереси як селянина, так і нової національно свідомої української генерації з прискореними темпами формування. Так все більше відчувалася потреба в нових виданнях, у розвитку преси, яка б найповніше задовольняла інтереси фахівців певного профілю.

Першим кроком на початковому етапі розгалуження української преси, призначеної для селянської аудиторії, цілком законно було випуск ілюстрованого журналу “Господар и промышленик”, що на початках (часопис виходив у Станиславі з 1879 р.) існував як незалежний від політичних партій чи громадських товариств друкований орган.

Безумовно, в цьому були як позитивні аспекти, так і недоліки. Позитив був у тому, що видання могло вільно обирати будь-які теми й давати фактам своє трактування. Але не маючи достатніх коштів для ведення часопису, які не забезпечувала читацька аудиторія, редакція мусила “проситися до когось у найми”, погоджуючись на втрату частини редакційного суверенітету. Опіку над журналом взяло львівське товариство “Народна торгівля”.

Мав часопис й інших прихильників. Так, у 1881 р. вчитель коломиїської гімназії А. Ничай заснував у Станиславі Господарсько-промислове товариство, що мало на меті дбати про поліпшення матеріального добробуту народу, поширення економічних знань, бути посередником у закупівлі сільськогосподарського знаряддя, влаштовувати господарські виставки, закладати позичкові каси, ремісничі й торговельні спілки, видавати господарську пресу й літературу. Тому

інтереси цього товариства захищав і часопис “Господар и промышленникъ”.

Однак на серйозну і тривалу матеріальну підтримку з боку товариства розраховувати часопис не міг, бо “Товариство існувало не дуже довго – бракувало коштів, не була досконалою структура, влада не підтримувала, а багатьом... бракувало запалу, енергії, посвяти” [8, с. 14]. При цьому це був один із часописів-довгожителів, оскільки видавався протягом дев'яти років.

У численних публікаціях редакція намагалася прищепити віру читачів у власні сили, вчила, що лише опора на них може дати гарні плоди: “Ми всі убираємось в чужу одіж, світимо чужим світлом, миємося чужим милом і так економічно зміцнюємо чужих і ослаблюємо своїх. Так далі жити не можна... Передовсім треба почати з домашнього промислу, з організації кредитних і торгових спілок, з організації і єднання в різних фахово-господарських товариствах і культурно-просвітніх товариств” [11, с. 2].

Виходив журнал з різними підзаголовками – спочатку як “письмо двотижневе, присвячене господарці сільській і промислу”, відтак це був “орган товариства народної торгівлі”, потім “орган товариства народної торгівлі, присвячений господарці сільській і промислу”.

Друкувався журнал у різні роки у Львові, Станіславі, Коломиї. Відповідно змінювалися його редактори: першим редактором був А. Глодзінський, відтак редагували журнал В. Нагорний, А. Ничай та ін. За цей час, за нашими підрахунками, вийшло 193 числа журналу.

Якщо розподілити за тематикою публікації журналу, то найбільше серед них різних практичних порад, авторами яких були редакційні працівники (пересічно 27% у середньому за рік) та невеликих публікацій на теми ефективного ведення сільського господарства (19%). Оскільки ж такі публікації були підписані криптонімами чи прізвищами, які нині неможливо конкретизувати з огляду на тогочасну професійну приналежність авторів – це могли бути як дописи з місць, так і підготовлені до друку матеріали працівників редакції – класифікувати їх за професійною приналежністю авторів нині через брак джерельних матеріалів та архівів редакції не вдається.

Про причини припинення видання часопису точних відомостей немає. Можна припустити, що до цього призвів передусім брак передплатників, що, зрозуміло, вплинуло на фінансовий стан редакції.

На зламі століть у Львові побачив світ ще один часопис – “Провідник “Рільничих кружків”, видавався від початку 1886 р. і до часів Першої світової війни – до 1914 р. Видав-

цем значився “Головний заряд кружків рільничих”.

Часопис, попри висвітлення сільськогосподарських проблем, неодноразово робив реверанси в бік уряду, намагаючись переконати читачів у тому, що польська влада піклується й про українського селянина. Звісно, це не мало нічого спільного з реальністю, бо відомо, що її політика була спрямована на утиски українського селянина.

Можна припустити, що редакція отримувала певну фінансову підтримку з боку уряду, що дало змогу їй налагодити регулярний випуск часопису. Очевидно, саме тому в 1900 р. реакція відреклася від української мови й перейшла на українсько-польський випуск, причому польська мова на сторінках часопису усе більше переважала українську.

Між тим у краї активізували свою роботу народовці, політика яких набувала популярності і в українському селі, що стало цілком зрозуміло, оскільки їхня політика була спрямована на економічну самостійність народу, а в умовах всезростаючого тиску практично всіх польських інституцій селяни й не мали іншого вибору. Тому заклик орієнтуватися на власні сили став близьким і зрозумілим для переважної більшості українських селян: “Серед галицьких народовців... приймається й стає щораз популярнішим гасло так званої “органічної праці”, усвідомлення необхідності доповнювати й підсилувати всебічні національні стремління громадською економічною організацією” [10, с. 194].

Відтак інформаційне поле Галичини поповнюється новим часописом – газетою “Хлібороб”, що виходила з 1891 р. під егідою і за сприяння радикальної партії, фактично будучи її друкованим органом. Саме цей часопис став помітним явищем і в системі фахово-господарської преси Галичини. Про це, зокрема, свідчить програма часопису, що була викладена в її першому числі під заголовком “Запрошення до передплати”, в якій зазначалося, що газета друкуватиме в основному статті, присвячені різним боком “практичної справи трудящих”, намагаючись водночас якомога менше приділяти увагу “теоретичним питанням”.

Особливо авторитетові газети сприяла редакційна діяльність І. Франка, М. Павлика, В. Стефаніка. Саме завдяки їхній праці часопис по праву здобув визнання, його передавали “від хати до хати, від села до села!” [2, с. 19].

Особливо популярними були в газеті листи читачів, передовсім селян-хліборобів, які друкувалися в кожному числі газети як окремо, так і добірками. Такі селянські дописи з різних місцевостей краю загалом складали яскраву мозаїку політичного й господарсько-економічного життя українського села, передавали настрої і прагнення селянства.

І хоча редакція загалом й справді, як обіцяла, не друкувала великих теоретичних статей, однак у коротких публікаціях роз'яснювала права селян, акцентувала увагу на нереалізованих можливостях. Тому можна вважати, що такі публікації все ж виконували й приховану агітаційно-пропагандистську функцію.

Мережу фахово-господарської преси краю формувала й популярна “газета для селян” “Батьківщина”, перше число якої побачило світ у Львові 1879 р. за редакцією Ю. Романчука.

А. Животко вважає, що першим редактором “Батьківщини” був М. Желіховський, а Ю. Романчук – відомий галицький політик і публіцист – організатором заснування часопису [2, с. 137]. Між тим саме Ю. Романчукові, як можемо стверджувати на основі аналізу часопису, належить пальма першості редагування цього часопису.

“Тверезе слово, захист селянських інтересів, інформації і літературний та науково-популярний матеріал являв собою зміст “Батьківщини” [2, с. 137]. Як свідчать його публікації, це був політичний і водночас науково-популярний, інформаційний, фахово-господарський друкований орган, однак його жодним чином не можна характеризувати лише як фахово-господарський часопис чи як “загальнополітичну інформаційну газету”, як це робить І. Маркуц [7, с. 35].

Беззаперечною була популярність цього видання серед селян, яку він здобув своїми актуальними публікаціями. Як зазначав І. Франко, “Батьківщина” залишала всюди глибоке враження: її дожидали люди цілими гуртами геть за селом, визираючи посланця, що мав принести номер із пошти; її відчитували письменні на цвинтарях під церквою по неділях перед цілою зібраною громадою, що, слухаючи непривичних для себе слів, звісток і порад, забувала про їду й недільний відпочинок. Її слово було святе; кожна громада, де було хоча б кілька людей живішої вдачі, вважала собі пунктом амбіції описати в “Батьківщині” свої громадські порядки чи злидні: з якого повіту, з якого кута не було звісток у “Батьківщині”, і то звісток, майже виключно писаних селянами, там люди ходили мов осоромлені на ціле суспільство, на цілий край” [14, с. 477].

Звісно, окрім селянських дописів творче “обличчя” газети формували й злободенні кореспонденції, статті, замітки. Зокрема, як згадував І. Франко, “з інтелігентних співробітників” особливо активно співпрацювали з редакцією юристи Антон Дольницький та Михайло Дорундяк, що “ в різних річниках газети подавали популярні поучення про... юридичні справи, які доторкали близько селянського життя. І так Дольницький під псевдонімом Харко Таран або Х. Нарат помістив у річнику 1880 р. статтю “Податок ґрун-

товий і новели о нім”, в річнику 1881 р. – “Про вивлащення під желізниці”, “Про рекламації податку ґрунтового” і “Такса військова”, а в 1882 р. – “Податок від кас позичкових і оплати від них” і другу статтю – “Про вивлащення під желізниці”. Мих. Дорундяк... помістив у річнику 1886 р. поучення “Про ліцитацію селянських ґрунтів і як їй зараджувати” [15, с. 426].

Однак, коли з 1888 р. головну тематичну лінію часопису почав формувати своїми просоціалістичними поглядами М. Павлик, українське суспільство не сприйняло цих ідей і почало відвертатися від нещодавно такого популярного для неї друкованого органу, й у 1896 р. видання “Батьківщини” припинилося.

Отже, на початкових етапах становлення господарсько-фахової преси чітко виділити критерії її характеристики доволі важко, оскільки бачимо своєрідний симбіоз – поєднання багатьох тем і призначення не для якоїсь вузькопрофільної, а здебільшого для широкої читацької аудиторії. Це було характерним і для видаваного з 1893 р. у Львові під редакцією І. Ярембецького двотижневика “Читальня”, що почав спочатку видаватися заходами товариства “Дністер”. На його сторінках, окрім загальнотеоретичних пропагандистських матеріалів, друкувалися й статті на економічно-господарські теми, пропагувався досвід Німеччини, Голландії, Данії та інших розвинутих сільськогосподарських держав. Зрештою, тематика часопису значно розширилася в 1894 р., коли він фактично стає друкованим органом “Просвіти” і виходить за редакцією К. Паньківського. Однак вік цього часопису був недовгим: у кінці 1896 р. він припинив своє існування.

У цьому ланцюгу преси, що висвітлював економічне й господарське життя галицького селянина, чільне місце належить місячникові “Господар”, який започаткував свій вихід 1898 р. у Перемишлі як “часопись для рускихъ хлеборобовъ”. Спочатку редагував місячник І. Негребецький, потім Т. Кормош. І хоча в літературі місячник здебільшого визначено як газету [1, с. 22], усі його характеристики свідчать, що це журнал, оскільки відміна між газетою і журналом передбачає різні чинники: передовсім обсяг, періодичність, постійність чи змінність оформлення першої сторінки тощо [3, с. 104].

Уже в першому числі часопису редакція звернулася до читачів великою передовою статтею “Чи потрібна русинам ся нова часопись “Господар”?”, у якій намагалася образно, дохідливо роз'яснити як значення преси для селянина, так і потребу в його систематичній освіті. Для цього редакція використала таку форму, як запитання і відповіді на них. При цьому запитання були підібрані таким чином, щоб охопити проблему як-

найширше, а відповіді були емоційно насиченими, публіцистично загостреними.

Редакція намагалася довести, що “Господар”, як, зрештою, й інша періодика, повинні стати для селянина обов’язковою річчю, без якої годі ефективно вести господарство.

Загалом редакція намагалася широко використовувати в публікаціях елементи розмовної мови, цікаві порівняння, прислів’я, що сприяло більшому розумінню проблеми читачами. Загалом редакція намагалася, аби кожне число часопису несло в собі корисну, пізнавальну інформацію. Особливо це помітно на матеріалах рубрики “Вісник молочарський”, яка велася постійно й під якою друкувалися матеріали різних жанрів. Окрім власних публікацій, більшість яких друкувалася без жодних підписів, широко практикувалися передруки з іншомовних видань. Нерідко друкувалися й сатиричні матеріали, в основі яких була, як правило, якась господарська проблема. Так, у сатиричній замітці “Кіт, а миші” (1910. – № 4) давалися “народні поради”, як змусити ката ловити мишей: не давати йому їсти.

Загалом часопис усіляко намагався прищепити любов до рідної землі. Навіть слово “хлібороб” нерідко писали з великої літери, засвідчуючи тим самим повагу до селян-хліборобів, до їхньої праці, підкреслюючи, що вирощувати хліб – це святість, тобто прирівнювали працю селянина до святості.

На жаль, суттєво змінити свідомість селянина один чи навіть декілька часописів не могли. Тим паче, що мали вони здебільшого незначну читацьку аудиторію.

Щоб повніше висвітлювати господарське життя села, у Перемишлі з 1902 р. при “Господарі” видається додаток “Економіст”, до редагування якого було залучено Т. Кормоша. Звісно, і цей додаток не міг розтопити лід недовіри до сільськогосподарської науки, тим паче, що вийшло всього його п’ять чисел. Видання ж часопису “Господар” припинилося лише в 1913 р.

Тому передовсім серед національно свідомої верстви народу ставало щораз більше зрозумілою потреба у виданні цілої низки різнотипових, масових газет і журналів. Однак було зрозуміло: налагодити потужну мережу періодичних видань не були спроможні окремі ініціатори. Це могли зробити партії або громадські об’єднання. Тим паче, що досвід “Просвіти” підтверджував цю тезу. Однак “Просвіта” не могла відразу ефективно працювати й над підвищенням освітнього рівня народу, й над зростанням його фахово-господарських інтересів. Тим паче, що в краї почали зароджуватися різні товариства. Зокрема, 1903 р. було засновано Крайовий союз ревізійний, з метою організувати зарібкові й господарські товариства, провадити ревізію діяльності цих товариств,

сприяти в отриманні кредитів, видавати друкований орган.

Через рік товариству вдалося розпочати видання періодичного друкованого органу “Економіст” (вийшов у світ у Львові в 1904 р.). До 1907 р. його редагував К. Паньківський, відтак редколегія, до якої, окрім К. Паньківського, входили А. Жук та О. Саєвич, І. Петрушевич, К. Левицький, А. Глодзінський та М. Коцюба. З 1905 р. видавцем часопису став “Крайовий союз ревізійний у Львові”, що впливає з вихідних даних журналу.

За періодичністю виходу це був місячник, обсягом від трьох до чотирьох друкованих аркушів сталого журнального формату. Кожного року видавалося його 12 чисел, лише через воєнні дії 1914 р. вдалося видати тільки три його числа. З ініціативи А. Жука 1909 р. “Економіст” мав додаток “Самопоміч”.

Спочатку додаток виходив окремими випусками газетним форматом А3, однак через рік перейшов на книжковий формат. Із зміною формату, як зазначила редакція, змінився і характер додатку: відтепер у кожному числі друкувалися одна, рідше дві статті, навколо яких велася дискусія або редакція намагалася роз’яснювати їх суть. Перестала друкуватися поточна хроніка, інформаційні матеріали. Наприклад, 1910 р. перше число за січень–лютий вийшло з подвійною (№ 1–2) нумерацією. Відкривалося воно великою статтею “Спілки – наша самооборона”, відтак ішла друга стаття – “Які маємо полегші в податках безпосередніх”, а далі – роз’яснення до цих статей, що були надруковані під заголовками “Про податки взагалі”, “Податок земельний”, “Податок домовий”, “Звільнення від податків за нові будинки”, “Примусове стягнення податків” тощо. Загалом майже 15 номерів.

Головне ж призначення “Економіста” розкривалося в передовій статті “Від видавництва”, якою відкривалося перше число журналу: давати поради економічним товариствам, сприяти організації нових товариств і спілок; консультувати читачів із тих питань, що стосуються кредиту, страхування, торгівлі, промислу; сприяти збільшенню народного майна і зростанню добробуту. Зрештою, журнал став і теоретичним органом, сприявши висвітленню тих чи інших організаційних засад громадсько-фахових товариств. Наприклад, у 1910 р. на його сторінках розгорнулася широка дискусія з приводу того, чи варто відокремити “Господарсько-торговельний союз”.

Однак більшість західноукраїнських фахово-господарських часописів, що зародилися в кінці XIX ст., припинили своє існування в роки Першої світової війни або ще до її початку.

Між тим зрозуміло, що довговічність виходу часопису позначається на його читацькій ауди-

торії: видання, яке має тривалу історію, більш знайоме читачам, має певний авторитет.

Серед таких видань півмісячник “Господарська часопись” – “Орган краюго товариства господарського “Сільський господар”, що вийшов у Львові в 1910 р. за редакцією Г. Величка і друкувався до 1918 р. У роки Першої світової війни редакція переїхала до Відня, де тимчасового продовжила видання часопису, але як тільки російські війська залишили Галичину і стало можливим друкувати газету – знову повернулася в рідний край.

Головною метою газети було поширення сільськогосподарських знань серед населення. З цією метою друкувалося багато статей, кореспонденції, в яких пропагувався досвід роботи кращих молочарень, давалися поради щодо ефективного ведення праці в різних сільськогосподарських промислах – рільництві, скотарстві, птахівництві тощо. Окрім цього, редакція постійно інформувала читачів про всі події, які відбувалися в товаристві, передруковувала міністерські укази й урядові розпорядження, що торкалися українського селянина, роз’яснювала їх.

У цілому, окрім сприяння поширенню сільськогосподарських знань, публікації “Господарської часописі” допомагали селянам підготуватись до практичної діяльності з реформування господарств, сприяли підвищенню його національної свідомості.

Після війни одним зі шляхів швидкої відбудови сільського господарства стала кооперація. Про її проблеми інформував часопис “Сільський господар”. Однак нерідко на його сторінках тематика кооперації кількісно переважала інші теми. За нашими підрахунками, такі публікації займали майже 40% газетної площі, тоді як на публікації, присвячені іншим сільськогосподарським проблемам припадало лише 26,6%. Тому було вирішено з травня 1921 р. перейменувати часопис “Сільський господар” у “Господарсько-кооперативний часопис”.

Саме ці часописи стали школою просвіти, школою фахового виховання західноукраїнського читача.

На основі проведеного дослідження можемо зробити певні висновки і з’ясувати перспективи подальших наукових досліджень окресленої тематики.

IV. Висновки

Помітне місце в інформаційному просторі Галичини другої половини XIX – початку XX ст. займали господарсько-фахові видання з розгалуженою структурою і порівняно великою читацькою аудиторією. Саме вони давали читачам найбільше практичних порад, завдяки яким селяни могли ефективніше вести господарство й таким чином домогтися суттєвого поліпшення свого добробуту. Будучи ж економічно незалежним, селянин швидше включався в політичні процеси.

У контексті цього тема, започаткована в нашій статті, має перспективи для подальшого наукового дослідження. Так, окремого вивчення потребує визначення ролі господарсько-фахової преси щодо вдосконалення ведення як окремих галузей тогочасного сільськогосподарського виробництва, так і ролі періодичних видань у національному усвідомленні нації. Окрім цього, важливим для сучасних журналістів може стати досвід їх попередників щодо використання творчих методів з метою більшої ефективності сприйняття газетно-журнальних публікацій, вивчення тогочасної жанрової палітри, що дають змогу повніше розкрити трансформацію журналістських жанрів нинішнім теоретикам журналістики.

Список використаної літератури

1. Бойко П. Як тягнувся до культури наш нарід / П. Бойко. – Л., 1922. – 38 с.
2. Гординський Я. До історії культурного й політичного життя в Галичині / Я. Гординський. – Л., 1928. – 156 с.
3. Жадько В. Журналістика та основи редакторської майстерності : навч. посіб. / В.О. Жадько. – К. : Знання, 2012. – 272 с.
4. Животко А. Історія української преси / А. Животко. – К. : Наша культура і наука, 1999. – 368 с.
5. Ковпак В. Українська спортивна преса Галичини 20–30-х рр. XX ст. / Вадим Ковпак. – Л. : ЛННБ ім. В. Стефаніка, 2008. – 236 с.
6. Кость С. Нариси з історії західноукраїнської преси першої половини XX ст. Структура. / С. Кость. – Л. : ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – Ч. 2. – 217 с.
7. Маркуц І. Короткий нарис історії Галичини / І. Маркуц. – Л., 1928. – 152 с.
8. Мартюк І. Галичина під чужинцями / І. Мартюк. – Філадельфія, 1937. – 86 с.
9. Михайлин І. Історія української журналістики XIX століття : підручник / І. Михайлин. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 720 с.
10. Олесницький Е. Сторінки з мого життя / Е. Олесницький. – Л. : Діло, 1935. – 250 с.
11. Олесницький Є. Яким задачам має служити “Господар і промисловець” / Є. Олесницький. – 1909. – № 1.
12. Сидоренко Н. Національно-духовне самоствердження: Українська таборова періодика часів Першої світової війни / Н. Сидоренко. – К. : Дослідницький центр історії української преси. – 2000. – 202 с.
13. Сніцарчук Л. Українська сатирично-гумористична преса Галичини 20–30-х рр. XX ст. / Л. Сніцарчук. – Л. : ЛННБ ім. В. Стефаніка, 2001. – 240 с.
14. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку / І. Франко // Зібрання творів : у 50 т. – К., 1984. – Т. 41. – С. 477.
15. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. / І. Франко. – Зібрання творів : у 50 т. – К., 1984. – Т. 4. – С. 426.

Иваныцька Б.В. Хозяйственно-профессиональные издания II пол. XIX – нач. XX ст. в информационном поле Галичины: к проблемам дифференциации западноукраинской прессы

В статье представлены особенности становления хозяйственно-профессиональных изданий Галичины II пол. XIX – нач. XX ст. как важной составляющей части дифференциации прессы, проанализирована их роль в общественно-политической жизни края, определено место в информационном поле региона.

Ключевые слова: хозяйственно-профессиональные издания, дифференциация прессы, тематика публикаций, роль в жизни края.

Ivanytska B. Economical and professional magazines of the second half of nineteenth – early twentieth century in the information field of Galychyna: problems to differentiation of western Ukrainian press

The features of Ukrainian economical and professional magazines in Galychyna of the second half of nineteenth – early twentieth century are examined as an important component of press differentiation, examines their role in social and political life of the region, its place in the information field of the region is looked into.

Based on the research can draw some conclusions and find prospects for further research outlined topics.

Conclusions. Notable in the information space of Galicia second half of XIX – early XX century. occupied household and professional editions that had branched structure, a relatively large readership. They give readers the most practical tips through which farmers can effectively run the economy and thus achieve significant improvement in their welfare. Being economically independent farmer is likely included in the political process. In the context of this topic started in this article, has prospects for further research. Thus, a separate study needs to clarify the role of economic and professional press on improving maintenance of separate branches of contemporary agriculture and the role of periodicals in national awareness of the nation. Moreover, important for today's journalists could be the experience of their predecessors on using creative methods to more efficient perception of newspaper and magazine publications, the study of contemporary genre palette that will fully reveal the transformation of the current journalistic genre theorists journalism.

Key words: economical and professional magazines, press differentiation, publications themes, role in the life of the region.